

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. Decisio Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Corrado Toletana
Matrimonii Lunæ 20. Iunii 1645.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](#)

num. 55. 56. Quia licet idcirco nomen usurpari soleat
pro quolibet Dominio, non tamen Regiam dignitatem
amplectitur, ut tradit Cardin. in Clement. 1. n. 2. de te-
stibus. Lancell. Comrad. in templ. omn. iudic. lib. 1. c. 3.
nam. 2. & 3.

7. Nec demum visa fuit obstatre altera obiectio deducta ex rationis identitate ; quæ dum militat in hoc etiam Principatu, ad illud extedere debeat induit distinctionem, sex reg. text. in l. illud ss. ad l. Aquil. & in l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de legatis 2. Rota in dicto Terulen. Canoniciatus 2. Martij 1637. coram R.P.D. meo Casollo in §. tantò magis, circa finem. Dum enim versatur in privilegiis particulariis ex sola identitate rationis illud non extenditur , quidquid sit respectu legis universalis, ut probat text. in l. ius singulare, ff. de legibus, & in cap. sanè, de priuili. obi Abbaua in princip. Buttr. n. 1. Alexander in L Scrinariis, n. 2. in fin. C. de militi testament. Rota coram Burato dec. 19. n. 5. & in termini materia beneficialis , quod in ea identitate rationis argui non soleat coram Reuerendiss. Vrgellen. dec. 15. n. 24.

8. Et ex his cùm admodum turbida reddatur comprehensio Cataloniae sub indulso, locus esse debet obseruantia Datariae, quæ potissimum attendi solet in illius interpretatione, vt dixit Rota coram Verall dec. 84. num. 2. & in terminis Constitutionis Pontificia in Montis Alti Primiticeriatus 8. Junij 1643. coram me ex qua obseruantia cùm clare appareat bonum ius prouisi Apostolici, illi pariter confuerunt Domini concedandam esse manutentionem in Canoniciatus controversi possessione, quæ capta nomine Camera & Petri Ioanni cessa suffragat ad effectum manutentionis, ac si ab eodem apprehensa fuisset, vt notar gloss. in l. 2. idem Nerua in verb. experiaris, ff. ne quid in loc. publ. quam singularem reputat Bal. in c. licet causam, n. 34 de probat. Menochius de retenenda possessione. remedio 3. n. 259. Gonzales ad regulam 8. Cancellar. gloss. 34. n. 18 Rot. dec. 235. n. 1. part. 9. recent. Et licet eadem possesso capitulariter capta non fuerit, nihilominus dum sive petita ab eodem Capitulo, quod sine causa illam traderet denegavit, eundem effectum manutentionis operatur, ac si capitulariter fuisset apprehensa, ex notatis in cap. si Capitulo de concess. prabend. lib. 6. Rota coram Gregor. decis. 164. n. 2. & decis. 97. n. 23. part. 5. recent. & in Casaraugustana Onerum 3. Iulij 1622. coram hon. mem. Pieroano post Peftium dec. 175. n. 6.

DECISIO XXXVI.

Sacra Rotæ Romanae coram R P D Corrado.

Toletana Matrimonij.

Luna 20. Iunij 1645.

S. I. **L**ata in paribus sententia pro validitate matrimonij contracti inter D. Aegidium de Ribeira. & D. Isabellam de Azeuedo, in qua fuerunt etiam eidem decreti anni ducati octingenti, donec præfatus Aegidius accederet ad cohabitandum cum ipsa, per Odoardum eius patrem soluendi. Et interposita per illos appellatione ad Summum Pontificem caufa mili commissa fuit atque expedita, & executa inhibitio; veniam quia Iudex à quo interea decreuit, & relaxauit mandata, & litteras agranatorias pro solutione dictorum ducatorum octingentorum, quarum vigore fuerunt exacti, idè dubitauit an constet de artentatis, quæ sunt ante omnia renocanda, & domini affirmatio respondeunt, quia in processu plenè probatar ea omnia gesta fuisse post interpositam tempore coram ipso met

Iudice appellationem die 7. Septembris 1643 a sententia lata die 3. &c intimata die 4. eiusdem mensis, quae postdicti abstineri debebat ab ulteriori processu & executione, alias dicitur attentatissima, l. 1. & totius, si Nihil innou appellat pendens, l. scindens, si appellat res ipsa, appellatione, C. ad appellat. cap. venientes, §. cap. tri. exx. de iurevir. cap. ex parte, il. 2. de appellat. Lancellatus, attente appellat. pend. in prefat. án. 8. vers. regula principalis, &c. & seqq. qua n. 88. & seqq. vel multiplex tamen, &c. plures recentef rationes Rot. petre, b. mem. Card. Manic. dec. 345. n. 2. & seqg. vers. unde nulla est dubitatio, &c. & bo. mem. Cardin. dec. 15. n. 1. vers. inde non visum fuit, &c. ac Reuerendiss. Virgilius, dec. 96. n. 2. vers. Sed etiam, &c. & dec. 33. n. 1. & 2. vers. & in primis, &c. & in recent. dec. 183. num. 1. sub appellatione pendente, &c. part. 2. & dec. 691. sub n. 1. part. 3.

2. Hac autem grauiota redditur, quia post signata causa commissionem, expeditanque inhibitionem, ac eidem Iudici, & parti legitime intimata die 24. Februario 1446. adhuc tamen ille die 4. Aprilis eiusdem anni relaxauit mandatum aggrauatorum, contra dictum Odoardum, quod sane maiorem paterat irreverentiam & contumaciam, ac ideo fœtus coquendum est, cap. non solem in fin. & cap. Romana, si autem post sententiam subi nat. DD. de appellari, in l. Invenit, in c. cum M. Ferrariensis, sub n. 9. vers. f. ed. aperte, ibi nisi qui post mortam item, &c. & sub n. 10. vers. ibi nisi singulariter, &c. exir. de appellari, Oldrad. conf. 2. 6. in caus. Carno. sub n. 1. vers. ex parte probibitione quidam. &c. Alexander conf. 8. 3. diligenter consideratis, sub man. 1. vers. tamen his non obstatibus, &c. lib. 1. Decius conf. 1. 2. in causa possessionis sub n. 1. vers. secundum & lib. 3. Rot. dec. 20. de appellari, in nou. & penes. f. g. id. dec. 2. 2. ac sanct. mem. Greg. dec. 3. 5. n. 1. & 2. dec. 6. 4. penit. & penes Reverend. Vrgell. dec. 3. 12. n. 1. & 2. vers. quia presentationem, & in dec. 6. 37. n. 1. & 2. ac dec. 6. 50. n. 1. p. 4. & scipie in aliis Lancel. de aren. pof inhibe pafue. n. 2. 2. vers. regula quod gela. & f. ea.

3. Propterēā omnia prædicta, ut pote attenta, fin
ante omnia retractanda, et in pristinum reducenda, ve
dēducitur in dīct. c. v. enītēs, & cap. ex pars & d. cap.
non solum in fin. Dec. d. cons. 103. sub d. 1. & c. m. 139.
in causa prop̄ista, n. 1. verſe, quia cū pendit appelle
tione, &c. Lancel. de aitem, appell. pend. in pref. m.
86. & seqq. verſ. unde aliās dicuntur, &c. & c. de mem.
post inhib. n. 235. verſ. & Dec. & Rot. penes b. mem.
Buratt. dec. 7. 4. sub n. 1. ac Reuerend. V. gell. dec. 12. n. 1.
& 2. & dec. 21. n. 2. & in recent. dec. 6. 82. sub n. 4. verſ.
igirū. & c. part. 1. ac dec. 5. 81. sub n. 1. ac dec. 17. 1. sub
n. 1. part. 2. non solum inflante parte, verum etiam of
ficio iudicis, cuius maiestas eo pacto lata fuit. Rot.
penes sanct. mem. Gregor. dīct. dec. 30. 5. sub n. 4. verſ. sed
nilominus, &c. & c. dec. 4. 6. 5. sub n. 1. & seqq. & c. in
n. 1. 10. ac seqvēs. ubi etiam, &c. ac in recent. dec. 7. 9. sub
n. 2. verſ. & in omniā euēnum, &c. part. 1.

4. Neque obstat, quod cum sententia super alimentis in futurum tempus praestandis, non admittatur appellatio ad effectum suspensum, ideo licet fieri iudicii a quo illa etiam pendente ad executionem procedere, ut in hac specie tradit. *Affliti. dec. 15, num. 3; vers. quia talis pendenzia liis, &c.* et seq. quem alii sequuntur.

5. Primo, quia regularis illa concilio non pos-
bat in proposito calo in quo D. Iabellus nec legime
probauit eius inopiam, ita ut alter vivere non posset, et
necessarium omnino erat, cum omnia eius bona carent
adhuc penes ipsam, nihilque praefato *Egidio*, vel eius
parte tradidisset, nec alia praeceterat liquidatio ex qua
iudicis arbitrium in ea taxatione iustificari posset, iuxta
l*s. quis a liberis, s. si vel parentes, vero s. qui ex his, s. de lib. agnoscend.* & *L. fin. C. de alien. liber. bene explicit*

Gab. conf. 25. à n. 15. vers. sed quando, &c. & seqq. vñque ad fin. lib. 14. Rot. dec. 17. part. 4. recent. vnde merito admittenda erat ad utrumque effectum appellatio, iuxta theor. Bart. in Lysin sub n. 1. vers. & hoc verum, &c. ibi, & sic proper inopiam, &c. vbi idem expressè tradit Cuman. sub n. 4. vers. sed ubi, &c. ff. de appellat. recip. quam sequitur Franc. Aret. conf. 97. in causa, & puncto, sub n. 3. vers. & ista conclusio, &c. Rot. dec. 764. n. 2. vers. alia, vt inquit Cuman. &c. ac vers. & quia cessat ratio, &c. part. 1. dñs. & latius penes bo. mem. Buratt. dec. 203. sub n. 6. vers. & tanto magis, &c. ac seq. repetita in recent. dec. 782. part. 3. & per alias comprobatur. Surd. de aliis tit. 8. priuileg. 60. sub n. 1. ac seq. vers. & hoc priuilegium, & alij rectiores sequuntur.

6. Secundò, quia cùm dicta appellatio iam fuisse admissa per signaturam Summi Pontificis, & simpliciter ab absolute Rotæ commissa, nostrum non erat de prædictis vñterius inquirere; sed iudicandum est causam ipsam à fui principio fuisse appellabilem, quod utrumque effectum, & proinde quæcumque interea gesta per Iudicium à quo attentatorum vitio subiacere, caque ratione in pristinum reducenda, vt firmavit Rot. penes bo. mem. Buratt. dec. 902. sub n. 2. vers. & cùm pariter, &c. ac Reuerendiss. Vrgellen. dec. 96. n. 4. vers. & cesse difficultas, &c. & dec. 191. sub n. 5. ac seq. vers. præterea, &c. & dec. 240. n. 3. vers. quia quidquid de hoc sit, &c. & in recent. 134. n. 1. & 2. & sub n. 6. & 7. vers. & nibilominus, &c. part. 6. ac rufus in Gennen. pensio 23. Junij 1634. coram bo. mem. Mortman. ac in Salerniana Iurispatronata. Junij 1642. coram R. P. D. meo Rojas in Salerius, quia signatura, &c. & in pluribus aliis.

7. Tertiò, denique quia cùm ciuidem commissionis vigore fuissest iam per Rotam cõcessa inhibitus, caque non solum parti, sed eidem quoque Iudici legitime præsentata, & intimata, abstinentium omnino erat, licet causa fuissest sui natura prioris inappellabilis, & ipsa executio si non fuisse concessa, denique concedenda esset, quia hac facit illicitem, quod alias fuissest permisum, non enim licet inferioribus Iudicibus (citra grauissimam adulteriæ iudicium) de viribus inhibitionum huius facti Tribunalis cognoscere, nec eas interpretari, vel illis vllatenus contraire, sed eas reuerenter suscipere, & partes ad ipsum pro oportuniis iuris remedii obtinendis remittere debent ad text. in d. cap. Romana, & si autem post sententiam, &c. & in d. cap. non solum, in fin. de appellat. in 6. & per illum tradit Franc. in cap. pastoralis, sub n. 5. vel nisi fore missa inhibitoria per Iudicem ad quem, &c. & sub n. 6. vers. intellige nisi foret asserta post inhibitoriam, &c. ext. de appellat. & latè probat Mandol. de inhib. q. 20. per tot. & q. 7. 5. num. 8. vers. nec mirum, &c. Lancel. de att. app. pend. limit. 8. n. 11. vers. secundò, &c. & limit. 25. n. 16. & seq. vers. 3. quando, &c. & limit. 50. n. 144. & seq. vers. primo nisi index, &c. & limit. 53. n. 66. vers. 1. nisi, &c. & latius comprobatur de attest. post inhibitor. ampl. 1. per tot. Rot. penes sancti. mem. Greg. dec. 435. n. 3. & seq. vers. non obstat, &c. & bo. mem. Card. Manic. dict. dec. 345. n. 4. & seq. vers. nec index infertur, &c. & Buratt. dec. 901. n. 4. v. & sine dubio, &c. ac bo. mem. Coccino. dec. 315. per tot. & Reuerendiss. Vrgellen. dec. 104. per tot. & bo. mem. Andr. dec. 10. per tot. ac in recent. dec. 74. n. 3. vers. tum quia, &c. & dec. 124. n. 5. vers. atque ubi predicta, &c. & dec. 51. sub n. 10. vers. & in omnem euentum, &c. part. 1. & dec. 296. n. 1. & seq. part. 6.

8. Minus obstat, quod in alia posteriori commissione ad instantiam D. Isabellæ signata, rescriptum mihi fuerit, quod, constito de illius paupertate subministratis alimentis, & sumptibus litis arbitrio Rotæ taxandis in causa procedam, &c.

9. Quia hinc magis confirmatur vis antecedentis commissionis, & inhibitionis vigore emanata, nam evidenter appetit quod Signatura volunt omnem eius

cause cognitionem abdicare. 2. Iudice à quo tamen respetu devolutiu, quām suspensiui, illāmque in Rotam omnino transfece, eiusdem arbitrio committendo taxationem alimentorum, & expensarum lite pendente subministrandarum, quatenus de paupertate constaret, nulla habita ratione declarationis iam facta in sententia prædicta, atque ideo sive attendatur tenor primæ commissionis simpliciter, & absolute, sive huius posterioris ab ipsamet D. Isabellæ obtenta, certum est quod Iudex à quo non potuit extra vitium attentatorum post appellacionem interpositam procedere ad actus predictos, sed expectanda erat cognitio Rotæ sive iustificatione illius pauperiaris, & eiusdem declaratio super quantitate alimentorum, & expensarum litis quæ eidem D. Isabellæ subministranda essent, vt simili respondit Rot. penes sancti mem. Greg. dec. 312. n. 2. vers. nec facit praesensa coram istis, &c. præsertim vero stante inhibitione iam intimata, vt fuit resolutum in Tiraonem benefic. 15. Jun. 1620. coram bo. mem. Cardin. Caualer. dec. 544. per tot.

Quare fuit concludendum constare de attentatis ante omnia reuocandis, &c. informantibus tantum Odoardo, & Agidio, &c.

DECISIO XXXVII.

Sacra Rotæ Romane coram R. P. D. Cerro.

Tolerana Canoniciatus Pœnitentiariæ.

Mercurij 28. Junij 1645.

§. I. Terum responsum fuit Franciscum Vianum esse Procuratorem Capituli Toletani usque ad diem intimate reuocationis, eique deberi salarium taxandum ad scut. 150. pro singulis annis, etiam de mandato procuræ in eius persona vñque, & à die 26. Maij 1636. facto dubitari non possit, tam ex antecedenti constitutive, vel appareat ex instrumento alijs dato, quām ex obseruancia subservientia, & pluribus litteris missiis de ordine Capituli scriptis, ex quibus manifeste deducitur Vianum hoc toto tempore se gesuisse pro Procuratore, eique tanguanti tali fuisse à Capitulo negotia demandata, vt latius habetur in alia decisione.

2. Nec in facto iustificatur tamen primum mandatum factum sub die 26. Maij 1636. quām alterum sub die 15. Maij 1639. esse restringendum ad certos actus, determinatos scilicet ad impediendam reformatiōnem Brevis, & subrogationem gratiolas, quin imò mandata sunt generalia, & signanter primum, in quo appareat constitutionem esse factam simpliciter, & cum clausula amplissima ad lites, vnde licet postea fuerit supra dicta clausula, Et specialiter ut compareat ad contradicendum literis & Brevis Apostolicis, que contra Capitulum concederentur in lite eum Ferreto faciem, in hac parte, & in annexis & connexis contradicitionem, appellationem, que judicialiter & extrajudicialiter essent necessaria, abque villa temporis limitatione, cum libera administratio, &c. Dum tamen huiusmodi clausula sequitur post generali constitutionem, non restringit generalitatē mandatisse censetur apposita gratia maioris declarationis ad demonstrandum negotium, quod de praesenti magis urget, vt ad propositum, quod clausula, Et signanter ad comparandum coram A. C. non restringat facultatem generaliter tributam in mandato, dixit Rot. dñs. dec. 8. n. 9. & 10. part. 2. concludens, quid licet mandata sint stricti juris, quādā tamen verba sunt apta nata ad aliquod comprehendendum, tunc debent generaliter intelligi, ibid. n. 2. & 3. & generaliter est, vt quando species exprimitur post genus sine distinctionibus taxatiū, illud non restringat, sed expressa tantum